Posamezna številka 10 vinarjev.

Štev. 103. V Ljubljani, v petek, 7. maja 1915. Leto XLIII.

SLOVENEC

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . K 26·—
za en mesec „ . . „ 2·20
za Nemčijo celoletno . „ 29·—
za ostalo inozemstvo . „ 35·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . K 24·—
za en mesec „ . . „ 2·—
V upravi prejeman mesečno „ 1·70

Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . „ 7·—
za Nemčijo celoletno . „ 9·—
a ostalo inozemstvo . „ 12·—

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . po 18 v
za dvakrat . . . . „ 15 „
za trikrat . . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.: enostolpna petitvrsta po 20 vin.

Poslano:
enostolpna petitvrsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Cesarjevo pismo zmagoviti armadi.

Dunaj, 6. maja. C. kr. korespondenčni urad poroča iz vojnega tiskovnega stana: Armadni višji poveljnik maršal nadvojvoda Friderik je izdal sledeče armadno povelje: Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo cesar in kralj Franc Jožef I. je blagovolil najmilostnejše pisati sledeče Najvišje lastnoročno pismo: Z napadom, ki ga ni bilo mogoče vzdržati, so pod Vašim višjim poveljstvom združene avstro-ogrske in nemške čete vrgle hrabrega sovražnika v zahodni Galiciji, ujele so veliko sovražnikov in zaplenile veliko vojnega materijala. Novo slavo so pridobile svojim zastavam. Z najtoplejšo zahvalo se spominjam vrlih čet, ki drže bratsko skup. Z občudovanjem gleda domovina na svoje sinove. Vam, armadnemu višjemu poveljniku, generalnemu polkovniku pl. Mackensenu, sploh vsem voditeljem od najvišjega do najnižjega in vsem vrlim borilcem izražam s polnim srcem zahvalo in Vas pooblaščam, da moje besede razglasite armadi. Franc Jožef.« Zelo osrčen po tem najmilostnejšem priznanju izražam trdno zaupanje, da energično, smotreio nadaljevanje napada in zasledovanje po zmagovitiv zveznih četah **dovede do popolnega odločilnega uspeha in da izpopolni sovražnikov poraz.** To povelje dobe vsa armada in poveljstva armadnih čet z naročilom, naj ga takoj razglase v podrejenem okrožju. Maršal nadvojvoda Friderik.

Feldmaršal nadvojvoda Friderik kranjskemu deželnemu glavarju.

Deželni glavar je bil odposlal povodom naše sijajne zmage v Galiciji sledečo brzojavko:

Njega c. in kr. visokosti prejasnemu gospodu feldmaršalu nadvojvodi Frideriku.

Vzhodno armadno poveljstvo.

Kranjska dežela častita Vaši c. in kr. visokosti in junaškim četam h krasni zmagi in izraža svoje hvaležno občudovanje. Skalnato trdno zaupanje v pravičnost naše stvari in v brezprimerne junaške kreposti naše armade nas navdaja z veselo nado na končno zmago. Bog ohrani Vašo c. in kr. visokost in blagoslovi ponosne cesarske armade!

Šusteršič,
deželni glavar.

Nato je došel sledeči pomenljivi brzojavni odgovor:

Gospodu deželnemu glavarju dr. Šusteršiču
v Ljubljani.

Za mfeni v imenu kranjske vojvodine k najnovejšim zmagam junaških zveznih armad v tako navdušenih in globoko patriotičnih besedah sporočene častitke zahvaljujem se gospodu deželnemu glavarju in cesarju zvestemu prebivalstvu iz celega srca. **S skalnato trdnim zaupanjem gledamo v prihodnjost in pričakujemo z Božjo pomočjo skorajšnje končnoveljavne zmage nad našimi sovražniki.**

Nadvojvoda Friderik,
feldmaršal, vrhovni armadni poveljnik.

Zmagovito prodiranje naših čet se nadaljuje. — Tarnov, Jaslo, Dukla v naših rokah. — Tretja ruska armada pred uničenjem. — Število ujetnikov narastlo na nad 50.000.

Vsak dan prihajajo nova razveseljiva poročila z ruskega bojišča. Sinoči je došlo tudi že več dni pričakovano poročilo, da so naše čete osvojile Tarnov in postojanke severno in južno od tega mesta. Nemško uradno poročilo poroča že o uspešnih bojih vzhodno od Tarnova. Važnost te zadnje ruske odporne črte v zahodni Galiciji smo že včeraj povdarjali. Sedaj lahko naša ofenziva v severnem delu bojne črte krepko napreduje in čeprav bo do spodnje Wisloke morala premagati še močne ovire, vendar je s tem že uvedeno razbitje ruske fronte na Poljskem ob izlivu Nide dalje proti severu. Včerajšnja zmaga pri Tarnovu je ustvarila strategičen položaj, ki je veliko ugodnejši kakor oni po bitki pri Limanovi-Lapanovu. Nevarnost ruskih protiakcij v smeri kotlin Jaslo—Krosno—Rymanow je vsaj zaenkrat odpravljena.

Pričakovati je bilo, da se bodo Rusi postavili v protiobrambo na močno utrjeni črti Debica—Jaslo—Zmigrod ob Wisloki. Sedaj so pa zvezne čete že izsilile prehod čez Wisloko in ogrožajo od juga rusko bojno fronto. Rusom vsekakor ne preostaja drugega, kakor da se umaknejo za reko San. Pa tudi proti jugu se uveljavlja zasedenje Dukle, ker je s tem duklanska cesta iz Ogrske čez nižino pri prelazu Dukli se umikajočim in po generalu Boroeviću zasledovanim ruskim silam odrezana.

V hitrem begu se umikajo ruske sile s karpatskih višin med Stropko in Lupkovom proti severovzhodni smeri. Ravne ceste za umikanje so jim odrezane in tako morajo napraviti velike ovinke, izgubljajo čas in prihajajo v čezdalje večjo zadrego.

Iz zahodne smeri prodirajo čete generala Mackensena, od juga preganjajo bežeče Ruse čete generala Boroeviča in dalje vzhodno avstrijsko-nemške bojne sile pod nemškim generalom Marwitzem; temu dvojnemu pritisku bo padla kot žrtev še marsikaka ruska kolona in mnogo trena.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Ruske čete v Beskidih ogrožene. — Jaslo, Duklo naše čete zasedle.

Dunaj, 6. maja. **Uradno se razglaša: Na bojni fronti v zahodni Galiciji prodirajo zavezniki uspešno dalje. Še intaktne sovražnikove čete poizkušajo v ugodnih obrambnih pozicijah hitro umikanje kriti. Močne ruske sile so v Beskidih po sunku zmagepolne armade v njihov bok tudi v nevarnosti. Ozemlje Jasla in Dukle je že priboreno. Boji, ki so v teku, bodo uničenje III. ruske armade izpopolnili. Število ujetnikov je narastlo na 50.660.**

Ostali položaj je neizpremenjen. V dolini Orawe smo močan ruski napad na višino Ostry krvavo odbili in ujeli 700 Rusov.

Namestnik šefa generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Tarnov zopet avstrijski.

Dunaj, 6. maja. **Uradno se razglaša: Tudi zadnje ruske pozicije na višinah Dunajca in na Biali so naše čete v bojih zavzele. Od 10. ure dopoldne je Tarnov zopet z naših rokah.**

Namestnik šefa generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. maja. Veliki glavni stan: **Dukla v naših rokah. — Naši uspehi pri Lupkovu.**

V zahodni Galiciji so zadnje čete bežečega sovražnika obupno poizkušale upirati se pod poveljstvom generalnega polkovnika Machensena stoječim zveznim četam. Njihov odpor pa je bil na višinah levega brega reke Wisloke nad kakor pod izlivom reke Rope s silovitimi udarci strt. Zvečer ni bil samo priboren prehod čez Wisloko na več krajih, temveč smo dobili v trdne roke cesto preko prelaza Dukla vsled zasedenja kraja istega imena. V ozemlju vzhodno od Tarnova in severno od Visle so se vršili boji na desnem bregu Dunajca dalje v noč. Število ujetnikov se je doslej zvišalo na nad 40.000, pri čemur je treba vpoštevati, da se gre za same frontalne boje. V gorovju Beskidov na cesti prelaza Lupkov ugodno napreduje napad moči generala kavalerije pl. Marwitza, vsporedno z onim avstrijske armade, s katero so v zvezi.

Boji v jugozahodni Rusiji. — Odbiti ruski napadi.

Berlin, 6. maja. Veliki glavni stan:

Južnozahodno od Mitave, južno od Sadova in vzhodno od Rossienie trajajo boji še dalje. Južnovzhodno in južnozahodno od Kalvarije so močne ruske sile tekom včerajšnjega dneva opetovano napadle. Vsi napadi so se izjalovili ob težkih sovražnikovih izgubah. Ravno tako malo uspeha so imela sovražna prodiranja proti našim pozicijam na mostovih na Pilici. Trdnjavo Grodno smo danes ponoči bombardirali.

Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

ZMAGO PRIBORILE ARMADE GENERALA MACKENSENA, NADVOJVODE JOŽEFA FERDINANDA IN BOROEVIČA.

Dunaj, 6. maja. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Z merodajne strani c. in kr. višjega armadnega poveljstva je vojni tiskovni stan dobil sledečo orijentacijo: Medtem ko je med tistimi, ki vodijo armado, popolnoma izključeno, da bi se zasluge posameznikov, oziroma nazori posameznikov posamezno naglašali, se v časopisju ne redko gotovi uspehi pripisujejo posameznim osebam. Tudi glede na zadnje dogodke v Galiciji se je to večkrat zgodilo. Ko se sklepa in ko se izdelujejo v vojski načrti, jih vedno več sodeluje; najvišji vojskovodja pa krije prve potem s svojo odgovornostjo. Kar tiče sedanje operacije v zahodni Galiciji, se je na isti način uvedla že marca in so se za njo uporabile vse za to sploh razpoložljive sile, da izvedejo sunek v vedno kot odločujoči smatrani smeri čez Gorlice in v vrsti kotlin proti Zmygrodu. Te sile so se pa po številu izkazale preslabe, da bi kljub začetnim uspehom pri Senkowi in Gorlicam prodrle vztrajno branjeno sovražno bojno črto. Šele po generalu pl. Falkenhaynu (načelnik nemškega generalnega štaba, op. ur.) predlagana in po nemškem najvišjem vojnem vodstvu določena ponudba da se privedejo za ta sunek močne nemške sile je ustvarila temelj da se je posrečil načrt. Ker se je zdaj nastopilo z v primeri z operacijo v marcu neprimerno jačjo silo so v prvih majnikovih dneh priborile sijajen uspeh armade Mackensena, nadvojvode Jožefa Ferdinanda in Boroeviča.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

»Kölnische Zeitung« priobčuje rusko armadno poročilo z dne 3. maja: Zapadno od Njemena smo včeraj nadaljevali boj ob gorenjem toku Šešupa. V soboto zvečer je napadel sovražen bataljon vas Sosnijo pri Osovjecu, katerega smo pa z ognjem iz trdnjave pregnali. Ob Bzuri so se vršili precej hudi spopadi pri vasi Mistrevice. V soboto zvečer se je vnel na fronti ob dolenjem teku Nide tja do Karpatov okoli Gladiševa jako silen boj. Na levem bregu Visle je sovražnik šestkrat napadal, pa smo ga odbili. Okrog Tarnova in dalje proti jugu je bil topniški ogenj silno hud. Vneli so se posebno vroči boji.

V smeri na Stryj smo osvojili jugovzhodno od Goloveckega (?) hrib Makufka, kjer smo ujeli 300 mož z 10 častniki. Ob Dnjestru je sovražnik pri Zaleščikih dvakrat brezuspešno napadal.

Črnomorsko brodovje je obstreljevalo utrdbe ob Bosporu. Ogenj je bil zelo hud in je povzročil eksplozijo in požar v fortu El Mas. Turške baterije so krepko odgovarjale, a brez uspeha. Uničili smo eno ladjo za premog in dve veliki jadrnici.

Temu poročilu dodaja »Kölnische Zeitung«: Posebno opozarjamo na to, da je poročilo datirano od 3. maja, ne da bi omenjalo neugoden izid boja v zapadni Galiciji. Podatki od črnomorskega brodovja so izmišljeni.

RUSI PRIZNAVAJO SVOJ PORAZ.

Petrograd, 5. maja. Veliki glavni štab poroča: Dne 3. maja ni sovražnik nič začel proti Libavi in Mitavi, v kateri stoje ruske čete. Pri Rosijeny so bili mali boji. Na levem bregu Njemena, severno od Bobra in Narewa, in na levem bregu Visle se položaj ni izpremenil. Med Netto in Czarno Hanczo, severno od velikega močvirja (vzhodno od Augustova) smo v boju vzeli več vasi. Nemci so napadli naše postojanke na desnem bregu Omuleva na precej široki fronti, pa jih je naš ogenj prisilil k naglemu umikanju. Svoje mrtve in ranjene so pustili pred našimi postojankami. Južnozahodno od Pilice je sovražnik pod kritjem težke artiljerije večkrat napadel. Pri Lopuszno se je sovražna pehota dne 2. maja približala na 200 korakov našim postojankam, toda v prihodnji noči smo jo s protinapadom pregnali iz zakopov, katere smo razdrli. Sovražnik je poizkušal na posameznih točkah prekoračiti Nido, toda s protinapadi smo ga prisilili, da je izpraznil celi levi breg. Ob Visli se je sovražnik pri Krasniewu (med Nido in izlivom Dunajca) ustalil pri naših postojankah, kjer se je trdovratno zakopal. V noči 3. maja smo z bajonetom uničili te zakope in ujeli 400 mož z 9 častniki.

V Galiciji so se 2. in 3. maja vršili boji od Visle do Karpatov. Posameznim sovražnikovim oddelkom se je posrečilo priti na desni breg Dunajca, pač pa jim je naš ogenj zabranil prodirati od brega. Posebno ljuti so boji v okolici Tuchowa (na Biali južno od Tarnova), Biecza (med Gorlicami in Jaslom). Sovražna artiljerija je tukaj razvijala izredno krepak ogenj, kar se razvidi iz števila izstrelkov. Tekom svojih protinapadov smo ujeli več sto mož in smo mogli ugotoviti navzočnost nemških oddelkov, ki so se sedaj prvič pokazali na naši karpatski fronti. V smeri na Stryj in Goloviecko se še vrši silovit boj. Neka višina je trikrat menjala svojega gospodarja, predno smo jo v jutro 3. maja končno mi vzeli. Tekom dneva smo zopet ujeli 1200 mož, 5 častnikov in 3 strojne puške. V povirju reke Svica se je sovražnikov poskus obkoliti naše krilo, popolnoma izjalovil. Tudi tu smo ujeli nekaj mož in smo prisilili sovražnika, da se je umaknil v velikem neredu. (Kdor zna prav brati ruska poročila, bo v tem oziru brez težave našel priznanje neuspehov na celi fronti in posebno poraza ob Dunajcu. Op. ured.)

POROČILO RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Berlin, 6. maja. »Berliner Tageblatt« poroča iz Kodanja: Petrograjska brzojavna agentura je objavila v n e d e l j o sledeče poročilo ruskega generalnega štaba: Napadi v Karpatih so se opustili, dokler ne postane vreme ugodnejše. Karpatska črta se bo brezpogojno držala. **Nova utrditev Przemysla je končana.**

RUSKA VOJNA POROČILA.

Kodanj, 6. maja. Med vrstami ruskih poročil se čita, da so priborili zavezniki ob Dunajcu uspeh, ki je predvsem taktične vrednosti. Neki poluradni razglas svari pred pretiranimi poročili in opozarja na uradna obvestila, ki so edino zanesljiva. »Nowoe Wremja« izjavlja, da so pričele ruske čete v zahodni Galiciji prodirati(!), kar je bilo potrebno glede na končano premestitev tamošnje ruske bojne črte. »Rječ« piše: Nemci so sklenili, da pomagajo zdaj avstroogrski armadi na popolnoma nov način tako, da so izdatno ojačili njeno levo krilo, ki se opira na Krakov. Krakovsko ozemlje je določeno za glavno delovanje zaveznikov in rusko vojno vodstvo mora računati s to možnostjo. Neko drugo petrograjsko vojaško poročilo naglaša, da se odloči na desnem ruskem krilu in da se mora levo krilo le braniti. Uradno se poroča o intenzivnih in neprestanih bojih na Poljskem, kjer so se sovražniki že zelo približali. Petrograjski borzni list poroča, da so Nemci zopet 10 ur obstreljevali z 8 palčnimi topovi trdnjavo Osovjec. V ozemlju Jedvabna se živahno bojujejo. V smeri Tilža-Szahli so pričeli Nemci krepko prodirati. Ob Bzuri moramo biti pripravljeni na glavni udarec Nemcev in moramo računati, da nameravajo Nemci zdaj z kako posebno akcijo zakrivati kak nameravan silovit prodiralen sunek, mogoče, da ga izvedejo skupno s pomorskim brodvjem. Po petrograjskih poročilih je nemško prodiranje na Kurskem popolnoma presenetilo Ruse, ki zdaj z največjo brzino premeščajo čete.

Angleški dopisniki v Petrogradu se z vsemi silami trudijo, da bi predstavili svojim listom ruski poraz kot malovažen in trde, da Rusov dogodki niso presenetili. V Petrogradu so bili že več dni pripravljeni nato, da bodo ruske armade na tem bojišču začasno prisiljene, da se bodo morale zbirati v smeri nazaj (to se pravi, da se morajo umikati), ker se je koncem minulega tedna jasno pojavila nova avstroogrska ofenziva v ozemlju Užoškega prelaza in da zastavijo združene avstroogrske in nemške čete vse, da tu vržejo Ruse nazaj. Ruski generalni štab je zato sklenil da zbere tu bojno črto. Če so šli torej Rusi nazaj, se niso umaknili pritisku avstro-ogrskih in nemških armad, marveč so to storili iz razlogov, o katerih se ne more razpravljati podrobno.

»Ruskoe Slowo« izvaja, da je karpatska bitka stopila v novo dobo, katero se sme označiti kot zadnjo, kritično.

× × ×

Z BOJEM OB SPODNJEM DUNAJCU.

Krakov, 6. maja. »Nowa Reforma« priobčuje naslednji opis k zadnjim bojem ob spodnjem Dunajcu: V smeri od Bogumilowic v Wierzchoslawice je na tamošnji železniški progi in po polju vsepovsod videti sledi sovražnih izstrelkov. Postajno poslopje je težko poškodovano, ravno tako železniška skladišča. Streho so krogle preluknjale kakor sito in zid večinoma porušile. Tudi bližnje gostilniško poslopje je izpremenjeno v razvaline. Kljub temu je vsepovsod na polju videti kmete, kako opravljajo poljsko delo, in sicer so to delali tudi začasa sovražnega ognja. Kmetje so našli žitne zaloge, ki so jih bili skrili pred rusko invanzijo, nedotaknjene in imajo sedaj dovoj žita za obsejanje obsežnih zemljišč. V Bogumilowicah, ki so oddaljene od Wierzchoslawic 2 km, na levem bregu Dunajca, je dvorec kneza Sanguszko hudo trpel vsled sovražnega ognja; gospodarska poslopja so popolnoma porušena. Tudi večina kmečkih domov je porušenih. Cerkev je istotako hudo trpela; streha je preluknjana, stene deloma razdrte, zakristija je porušena in od župnišča je ostalo samo žalostno pogorišče. V Wierzchoslawicah je tekom kanonade na več mestih izbruhnil požar in upepelil več poslopij.

PRODIRANJE NAŠIH ČET V KARPATIH.

Rusko umikanje pri Dukli.

»Pester Lloy« poroča iz Eperjesa dne 6. t. m.: V zvezi z dogodki v zahodni Galiciji se kaže pri Dukli na naših črtah velika živahnost. Po silovitih artiljerijskih bojih so naše čete posebno na črti Kozany—Radoma—Fias prešle v močno ofenzivo. Potisnile so fronto Rusov močno nazaj in jih pode pred seboj v smeri proti črti Felsörakocz—Felsövizköz—Kishely. Naše čete so že dosgle črto Molnarvagas—Gyertyanpatak—Sosfüred.

Zemljevid k veliki zmagi v Karpatih.

Rusi zažigajo vasi.

Rusi so med svojim umikanjem zažgali več vasi.

Neverjetno hitro prodiranje naših čet.

Eperjes, 6. maja zvečer: Vedno večje postaja ozemlje, kjer naše čete pode Ruse pred seboj. Na črti Konieczna—Alsopagony se nahajajo Rusi že na deželni meji. Črto Varadka — Alsofenyves — Visköz so naše čete že tudi vzele. Naše prodiranje se vrši neverjetno hitro. Rusi se v begu umikajo, obrambo njihovih zadnjih čet so naši povsod igraje zavrnili. Je le še vprašanje enega, dveh dni in potisnili bomo Ruse iz ozemlja saroške stolice čez Duklo. Rusi puščajo poleg municije in drugega vojnega materijala tudi številne ujetnike v naših rokah.

Tu se razširja vest, da so naše čete že vkorakale v Jaslo in Zmigrod. **V tem slučaju je za Ruse duklanski izhod zaprt.** (To se je že zgodilo, kajti naš generalni štab poroča, da so naše čete vzele Jaslo in kraj Dukla, ki leži 15 km jugovzhodno od Zmigroda. Op. ur.).

Ruska karpatska armada ogrožena.

Major Schreibershofen piše v »B. J. am Mittag« med drugim: Vsekako je zveza med poljsko in karpatsko črto popolnoma raztrgana in s tem tudi **ogrožena ruska karpatska armada.**

Rusi zapuščajo Karpate.

Budimpešta, 6. maja. Iz Eperiesa se poroča »Az Estu«: Prva važna posledica naše zmage v zahodni Galiciji je, da so se pričeli Rusi umikati s severnega roba saroške stolice, kjer so se nahajali že več mesecev in so svoje postojanke zelo močno utrdili. Ker je zdaj obstajala nevarnost, da bi naše prodirajoče čete prišle njih črtam, ki se raztezajo od Konieczna do Banyavölgy, za hrbet, so odredili, naj se umaknejo.

GORLICE V RAZVALINAH.

»Zeit« poroča: Mestece Gorlice je, čeprav izpremenjeno v razvaline, v naši posesti. Naša artiljerija je proti Gorlicam naperila tako silovit ogenj, da je bilo mesto v kratkem času v plamenih. Od poslopij v Gorlicah ni ostalo ničesar druzega, kot en sam zid cerkvenega zvonika.

HUDI BOJI VZHODNO OD TARNOVA.

»N. Fr. Presse« poroča: Najhujši boji se vrše na cesti iz Tarnova v Pilsno. Tam zastavljajo Rusi v srditem borenju vse svoje moči, da bi spravili v varnost svoje zaloge. To preprečiti ali vsaj omejiti je pač eden najvišjih ciljev naših hrabro se borečih čet.

NAŠ »42« V ZAHODNOGALIŠKIH BOJIH.

Dunaj, 6. maja. Vojni dopisnik »Wiener Tagblatta« brzojavlja: V sedanjih zahodnogaliških bojih igra veliko vlogo 42-cm avstrijska havbična baterija. Že meseca januarja sem bil priča delovanja tega topa, ki je izdelan v Škodovi tovarni s prvotnim namenom za brambo obrežja, ko je iz daljave 12 km bombardiral Tarnow. Detonacija in učinek strela je velikanski, in to tem bolj, ker je krogla za 300 kg težja, kakor pa krogla nemških topov istega kalibra. Krogla na več sto korakov uničevalno učinkuje. Delovanje tega topa je posebno velike važnosti pri topniških pripravah v sedanjih bojih. Te težke havbice so bile izdelane leta 1909.

RUSKO UMIKANJE.

Budimpešta, 6. maja. »Neues Pester Journal« poroča: Umikanje Rusov se vrši v največjem neredu. Da se zopet opomorejo, ni potrebno samo znatno ojačenje, ampak tudi nova razvrstitev čet, ki bo pa le tedaj mogoča, če se bodo mogli ločiti od zasledovanja sovražnika. Rusi imajo samo en izhod iz svojega položaja: Umakniti morajo svojo gališko in poljsko fronto do Janeva in Visle, oziroma morajo svoje vzhodno krilo umakniti do trdnjavskega trikota Kowno—Dubno—Lick.

150.000 RUSKIH IZGUB?

»N. Fr. Presse« poroča: Tretji ruski armadi, ki je stala med Dunajcem in Karpati preti nevarnost, da bo popolnoma uničena. Število ujetnikov znaša nad 50.000. Če štejemo mrtve, ranjene, pogrešane in razkropljene po meri, kakor nas uči izkušnja, lahko brez posebne nevarnosti na preveliko pomoto cenimo **skupne ruske izgube na 150.000 mož.** Iz tega se že razvidi, kako velika katastrofa je zadela tretjo rusko armado in da so naše in nemške čete izvojevale zmago, ki je za Ruse v resnici uničujoča.

PROTI PRETIRAVANJU.

»Berliner Tageblatt« od 5. maja se obrača proti širjenju pretiranih govoric sledeče: Ni dvoma, da je vzbudil način, kako da so predvčeranjem širili vesti o zmagi v zapadni Galiciji začudenje in nevoljo, in listi različnih strank so dali temu začudenju neprikrito izraza. Desničarski list je pisal: »Jasno je, da so uradno izobešene zmagalne zastave vzbudile v Berlinu vzbudile velikansko pričakovanje, in da je komaj mogoča taka zmaga, ki bi odgovarjala toliki v vsi prostosti vzrujani fantaziji ulice... Čemu to? Ali smo postali mi, ali je postalo ljudstvo nepotrpežljivo? Sedaj se pa vrže kar naenkrat tako nejasno senzacijo med ljudstvo od uradne strani! Zakaj? Mi bi bili lahko čakali...«

Dalje javlja Wolffov brzojavni biro: »Kakor zvemo od merodajne strani, je policijsko predsedstvo včeraj javilo na policijske revirje: »Velika zmaga v Karpatih. Natančnejšega še ne vemo...« kake dve uri po objavi velike zmage in je odredilo, da se zvoni in razobesijo zastave. Radovedneži so se gnetli okrog revirjev; da se gre za Karpate, je bilo znano brez tajnosti, torej se je to tudi lahko reklo. Pripomba: »Natančnejšega še ne vemo« je bila umestna, da se radovedneže odstrani; še več, — da se **preprečijo pretirane govorice.** S pretiranimi govoricami pa, ki so se razširile, se je pečalo ljudstvo cel dan. Naravnost o t r o č j e je, da mnogi ljudje kljub jasnim objavam vrhovnega vodstva na vsake čenče verjamejo in hočejo »vse boljše vedeti«, kakor veliki generalni štab sam. Ti ljudje so včeraj neprestano trdili, da se uradno objavljeno število ujetnikov ne ujema in so vedeli »iz popolno sigurnega« vira, da je najmanj 160.000 Rusov ujetih (tudi na Dunaju, Mariboru, Gradcu, Ljubljani so tako govorili. V Mariboru so bile pretirane vesti celo v izložbah. Op. ur.), toliko in toliko konj in oklopnih avtomobilov. Kakor da bi se dal pomen te zmage ceniti po številu ujetnikov ali pa po obsegu plena! Ali pa, kakor da ima kdo kak interes na tem, da prikriva take številke in dejstva! Čudno je, da so bile take liste razširjene tudi na mestih, ki uživajo neko avtoriteto (tudi na dunajskem vojnem ministrstvu je bila nabita taka lista, katero so pa že čez pol ure odstranili. Op. ur.) in v izložbah in drugod smo videli listke nalepljene, na katerih je bil naznanjen domišljen plen. Brez prestanka so vpraševali pri nas, če so listi res tako slabo poučeni, da o 160.000 ujetnikih nič ne vedo. Ker so se sklicavali nekateri razširjevalci takih govoric na Wolffov brzojavni urad, ki je baje priobčil listo plena, je brzojavni urad zvečer objavil sledeče:

»Po zlorabi znaka W. T. B. (Wolffs Telegr. Bureau, op. ur.) so se razširile včeraj popoldne v Berlinu govorice o plenu zmagovitih zaveznikov in številke, ki ne odgovarjajo **edino merodajnim** uradnim poročilom in ki zavajajo javnost. **Zasledovanje krivcev se je začelo.**«

Wolffov brzojavni urad še pristavlja (4. maja): »Opozarjamo, da dajeta nemško in avstrijsko uradno poročilo c e l o t n o sliko. Številke o ujetnikih in o plenu moramo vzeti v obeh poročilih kot **za oba dela veljavne.** Napačno je torej, če se poskuša s seštevanjem številk v obeh poročilih dobiti skupen znesek. Merodajno je vedno **večje število,** ker se nanaša na novejše štetje. Vsako poročilo pove to, kar mu je bilo nazadnje o skupnem položaju znano.«

Mi vse to kot kronisti citiramo. Že včeraj smo rekli, da mirno in z **največjimi nadami** čakamo, kaj bodo še poročala uradna poročila. Z vsakim dnem postaja zmaga v e č j a.

× × ×

RUSKO DESNO KRILO PRI SUWALKIJU V NEVARNOSTI.

Kodanj, 6. maja. Petrograjska poročila pravijo, da je rusko desno krilo pri Suwalkiju prišlo v zelo nevaren položaj. Nemci so vrgli Ruse čez reko Sezupa. Vsi ruski protinapadi ne morejo ničesar izpremeniti na kritičnem položaju.

× × ×

PRAVOSLAVNEGA ŽUPNIKA MITROVANIČA V BUKOVINI RUSI OŠKODOVALI ZA VEČ TISOČ KRON.

Dunaj, 6. maja. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega urada se poroča: Ruske nasilnosti proti nekemu duhovniku. Ko so udrli Rusi v Toporovc v Bukovini, so navalili kozaki v hišo grško-vzhodnega župnika Mitrovaniča; preiskali so hišo in so oropali vse dragocenosti. Župnika so odvedli v kuhinjo in so zahtevali od njega denar. Grozili so mu z bajoneti in z biči. Ko je zatrjeval, da nima spravljenega nič denarja, so ga preiskali in mu vzeli iz žepa 80 kron. Ob neki drugi priliki so vdrli ruski vojaki v župnikovo klet in so oropali vse vino. Pravoslavni župnik je bil podobno napaden trinajstkrat in je oškodovan za več tisoč kron. Ko so se umaknili Rusi iz Toporovca, so Rusi pač namenoma zelo hudo obstreljevali Mitrovaničevo župnišče.

× × ×

NEMŠKI CESAR V BERLINU.

Berlin, 6. maja. Cesar je danes došel iz glavnega stana v Berlin, kjer ga je prebivalstvo navdušeno pozdravilo. Cesarjev avtomobil si je le počasi mogel delati pot skozi množico. Cesar je bil vsled velikanskih ovacij vidno ginjen.

× × ×

RUSKI ZUNANJI MINISTER V GLAVNEM STANU.

Stockholm, 6. maa. Ruski zunanji minister Sazonov se je podal v ruski glavni stan.

× × ×

CAR V ODESI.

Milan, 6. maja. »Secolo« poroča iz Bukarešta: V Odeso dospeli car se poda v Sebastopol, da si ogleda naddreadnought »Marija«, največjo bojno ladjo v Črnem morju. Petrograjski »Ruski Invalid« piše z ozirom na carjev obisk v Odesi, da je Rusija zbrala na jugu znatne brambne sile, da jih izkrca, ako bi jo kaka nevtralna država nenadoma napadla. — 17. aprila p. st. so po vsej Rusiji praznovali 10. obletnico carjevega ukaza, ki je po večstoletnem preganjanju podelil starorusom versko svobodo. — »Corriere della Sera« poroča, da se je z ukazom iz leta 1905. uvedla v Rusiji svoboda vere in vesti.

× × ×

RUSIJA NAROČA NOVE ŽELEZNIŠKE VOZOVE.

Moskva, 6. maja. Car je ukazal, naj naroče 12.000 novih železniških voz, ki naj se nabavijo v petih letih.

Zemljevid k prodiranju avstrijskih čet v Besarabijo.

KOLERA V VARŠAVI.

Frankobrod, 6. maja. »Frankfurter Zeitung« poroča: Varšavski «Curier Toranny« poroča, da je en dan obolelo na koleri 750 vojakov med četami, zbranimi okoli Varšave.

ARETACIJE V KRONSTADTU IN V HELSINGFORSU.

Kodanj, 6. maja. »Tidende« poročajo: V Kronstadtu so zaprli sedem članov občinskega sveta in županovega namestnika, ker so širili protivojne govorice. Tudi v Helsingforsu so zaprli veliko oseb.

RUSIJA PROTI INOZEMCEM.

Petrograd, 6. maja. (K. u.) Ministrski svet je pritrdil predlogu finančnega ministrstva o izključitvi sovražnih inozemcev iz vzajemnih kreditnih družb in za mestne in hipotečne kredite. Pritrdil je tudi predlogu po zunanjem ministrstvu, po katerem se prikroji ruski tihotapski red najnovejšim angleškim in francoskim določilom.

Ruski glas o razvoju operacij na severu.

Kopenhagen, 6. maja. Senzacijo je izzval članek Borina v listu »Nowoje Wremja«, kjer pravi, da so glavno bojišče, na katerem bo prišlo v kratkem do dogodkov velikanskega pomena, Karpati in ozemlje okoli Krakova, ne pa ozemlje ob Njemenu in Visli. Izmed teh dveh rek na fronti, dolgi 350 vrst, je koncentriranih 15 nemških zborov s 600.000 ljudmi, med Črnovicami in Dunajcem, na črti dolgi 400 vrst se nahaja 32 zborov, od katerih je osem nemških. Skupno torej več kot poldrugi milijon ljudi, ne uračunivši konjenice in črne vojske. V Karpatih je koncentriranih okoli dva milijona zaveznikov, katerih število se more za pol milijona še vedno povečati, ako se dopeljejo ojačenja, ki so na razpolago. Borin izjavlja, da more priti samo v Karpatih do odločitve, katere vozel se nahaja v smeri proti Krakovu, torej na zahodno gališkem ozemlju.

Srbski ministrski predsednik odpotoval v Petrograd.

Bukarešt, 6. maja. **Iz Niša se poroča, da je bil odposlan srbski ministrski predsednik Pašić v Petrograd. Odpotoval je že v torek.**

Pl. Mackensen.

Poljaki.

POLJSKI LEGIJONAŠI PRED RUSKIM VOJNIM SODIŠČEM.

»Reichspost« poroča iz Krakova: Znano je, da ruske vojaške oblasti poljskih legijonašev ne smatrajo za vojake in da postavijo ujete poljske legijonaše pred vojno sodišče. Lublinski list »Gubernijska Vjedomosti« objavljajo sledeče poročilo: Dne 26. aprila ob 12. uri opoldne se je zbralo vojno sodišče v nekem večjem gališkem mestu. Obtoženi so bili 17—18 letni legijonaši. Obtožbo je zastopal neki ruski častnik, kakor jih je tudi zagovarjal neki ruski častnik. Iz njegovega govora posnemamo: Priznavam pravico ruske vojaške oblasti, da lahko obsodi poljske legijonaše po določilih vojnega prava, ker po mojem mnenju niso vojaki sui generis, dasi so jih oborožila in oblekla avstrijska vojaška skladišča. Glavna njih naloga ni v vojni službi, marveč v tem, da hujskajo Poljake na mejah ruske države. Njih krivda je v tem, da v velikem borenju med slovanstvom in germanstvom izdajajo slovanstvo in greše na lastnem narodu, vsled česar zaslužijo kazen. Prosim pa, naj se ne sodi po črki vojnega prava, marveč v imenu slovanstva. Niso znali, kaj da delajo in zato niso krivi. Legijonaši so izjavili, da so znali, kaj da so storili. Sodišče je nato izreklo razsodbo, ki jo pa list ne objavlja.

POLJSKI LEGIONAŠI.

Krakov, 6. maja. Poveljstvo legijonašev se nahaja zdaj v Pjotrkovu, poveljstvo se je poverilo polkovniku Grzesicki. Na ukaz Pflanzer-Baltinov je bilo 81 legionašev odlikovanih. Poljske strelske organizacije so štirikrat poizkušale priti v Avstrijo, da vstopijo v poljsko legijo. Ustanovili so jih na Kanarskih otokih, na otokih Vincent, na Marianskih otokih in v Franciji, dokler se jim ni končno posrečilo, da so prišli v Avstrijo.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 6. maja. (Kor. ur.) Finančni minister Teleszky je odgovarjal govornikom. Sodi, da mora Ogrska svoj gospodarski in finančni položaj sanirati tako, da pomnoži ogrsko delo in da se znižajo potrebščine. Predvsem se mora izboljšati kmetijstvo, ki je temelj vsemu narodno-gospodarskemu življenju. Glede na Polonyjevo vprašanje o preskrbi invalidov honvedske armade je izjavil finančni minister Teleszky, da se bo za invalidne vojake dobro skrbelo. Za gažiste predloži sporazumno z avstrijsko vlado in z vojnim ministrstvom Njegov. Veličanstvu predlogo, da se določi milostna plača. Zadeva se reši z novo vojaško pokojninsko postavo. Invalidi morajo dobiti na leto najmanj 600 kron pokojnine. Predsednik je naznanil, da mu je general kavalerije baron Pflanzer brzojavil, da črnovojniškega poročnika poslanca Desyja pogrešajo od boja 24. marca. Ni znano, če je bil Desy ujet ali je padel. Bil je pokopan neki poročnik podoben Desyju, a legitimacije niso mogli še dobiti, ker je spravljena pri sodniku v kraju, ki je še zaseden po Rusih. Ker Desyjeva usoda še ni znana, se tudi ne razpiše volitev. Sejo so nato zaključili.

OGRSKA MAGNATSKA ZBORNICA.

Budimpešta, 6. maja. (Kor. urad.) V otvoritvenem govoru je predsednik slavil junaški zvezni armadi in si izprosil dovoljenje, da sme zahvalo zbornice izraziti Njegovi Visokosti višjemu poveljniku armade. Predlog se soglasno sprejme. Zbornica nato sprejme po poslaniški zbornici sprejete zakonske načrte.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 5. maja. »Agence Telegraphique« brzojavlja: Glavni stan poroča: Na dardanelski fronti se slab položaj sovražnika ni izpremenil. Na ostalih bojnih pozoriščih se ni nič posebnega dogodilo.

NOVA ARMADA ZA DARDANELE.

Neapelj, 6. maja. Parnik »Syracusa« je pripeljal iz Aleksandrije več oseb, ki pripovedujejo: V aleksandrijski zaliv je do 30. aprila došlo okoli 40 prevoznih ladij in štirje lazaretni parniki, ki so pripeljali 2000 ranjenih Avstralcev in Kanadcev. V aleksandrijskem zalivu se pripravlja nov prevoz za Galipoli, ki bi štel okoli 50.000 francoskih in angleških vojakov.

ZAVEZNIKI SE IZKRCALI NA ŠESTIH TOČKAH.

London, 6. maja. (K. u.) **V spodnji zbornici je pri razgovoru o operacijah v Dardanelah omenil Asquith uspešno izkrcanje zaveznikov na šestih različnih točkah in je posebno poudaril napredovanje pri Sedil Bahru izkrcane divizije, ki se je sedaj ustalila na dve pomorski milji dolgi črti. Operacije se nadaljujejo pod zelo zadovoljivimi pogoji.**

TURKI POTOPILI TRI ANGLEŠKE PARNIKE.

Rotterdam, 6. maja. »Courant« poroča iz angleškega vira, da so potopili Turki v smirnskem pristanišču angleške parnike »Assiouth«, »Billiter« in »Citty of Chios«.

GOSPODARSKI POMEN DARDANEL ZA RUSIJO.

Vrednost morskih ožin za Rusijo nam najbolj kažejo podatki iz »Ruskih Vjedomosti«:

Leta 1913 je znašal ves ruski izvoz 1520 milijonov rubljev,- od katerih odpade na Črno in Azovsko morje 557 milijonov. Tedaj cela tretjina ruskega izvoza gre skozi Dardanele. Za izvoz žita je ravno Črno morje odločilno, kajti od vsega leta 1913 izvoženega žita, 651 milijonov pudov (1 pud nekaj nad 16 kilogramov) v vrednosti 597 milijonov rubljev, je šlo skozi Črnomorje 438 milijonov pudov, tedaj nad 80 odstotkov. Glavni vrsti svojega žita — pšenico in ječmen — Rusija izvaža skoro izključno skozi južna pristanišča. Leta 1913 je skozi Črno morje poslala tudi 67 milijonov manganovih rud in je v južna pristanišča iz Vzhodnega morja izvozila za 85 milijonov rubljev blaga. Vsako leto gre skozi morske ožine več nego 4500 trgovskih ladij.

GRŠKA VLADA NE IZPREMENI SVOJE POLITIKE NASPROTI ANGLIJI.

Atene, 6. maja. (Kor. ur.) »Messagere d' Athenes« naglaša, da po naziranju vlade ni zdaj primerno, da bi se izpremenila politika nasproti Angliji.

GIERS V SOFIJI.

Sofija, 6. maja. (Kor. ur.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Novoimenoposlanik v Rimu, Giers, je bil na kolodvoru, ko se je peljal skozi, pozdravljen po zastopniku vlade.

MINISTRSKI SVET.

Rim, 6. maja. Včerajšnji ministrski svet je vzel na znanje poročilo zunanjega ministra o mednarodnem položaju, ne da bi kaj sklenil.

NEMŠKA ŠOLA V RIMU ZAPRTA.

Berlin, 6. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča iz Rima: Tukajšnja nemška šola se zapre, ker primanjkuje učiteljev. Pouk odpade, dokler ne dobé nadomestila.

GARIBALDIJEVA SLAVNOST.

Milan, 6. maja. Odkritje Garibaldijevega spomenika v Quarto se je danes vršilo v navzočnosti ogromne množice, ne da bi se kaj posebnega zgodilo. Najprvo je govoril župan Genove, general Massona. Slavil je Garibaldija in njegov pomen za usodo Italije ter je končal z Garibaldijevem geslom: »Italija in Viktor Emanuel!« Nato je med velikanskim navdušenjem prečital svoj govor d'Annunzio. Slavnosti so se udeležili zastopniki poslanske zbornice in senata ter mnogih mest. Posebno so slavili 50 navzočih veterancev od oddelka tisočih, s katerimi se je leta 1860 Garibaldi vkrcal.

VOJNO STANJE V LIBIJI.

Berlin, 6. maja. »Lokalanzeiger« poroča iz Rima: Posebna izdaja »Giornale d' Italia« poroča, da je sklenil ministrski svet na predlog kolonialnega ministra, naj se proglasi v Libiji oblegovalno stanje in naj se pošljejo v Libijo ojačenja, ker so v Bengaziju dezertirale domače čete.

Frankobrod ob Meni, 6. maja. »Frankfurter Zeitung« poroča 3. t. m. iz Rima: Vsled izdajalstva domačih čet je imela neka italijanska četa v Cirenajki težke izgube, ki jih cenijo na 600 mrtvih in ranjencev.

OJAČENJA ZA LIBIJO.

Rim, 6. aprila. General Tassoni je vsled poraza pri Casr-Bu-Adi zahteval ojačenj. Delajo se priprave, da se odpošiljejo v Libijo nadaljni 4 bataljoni. General Tassoni jamči, da bo s temi četami ohranil zavzeti obljudeni pas Libije, ki je sedaj miren. — V današnji »Tagesposti« stoji, da si Italija Libije dosedaj še ni docela podvrgla in da je tamkaj rabila 150.000 mož, in sicer to že pred začetkom svetovne vojske.

IZDAJSTVO V LIBIJI.

Poročila iz Italije vedo, da je vsa stvar hujša, kakor je to priznala vlada, in beg 4000 domačih vojakov k vstašem dá dosti opravka političnim krogom. Krivdo valijo na krajevno poveljstvo, ki bi se ne smelo oddaljiti od obale in bi moralo prostor morebitne ekspedicije skrbno preiskati. Za vzrok se navaja tudi, da je bilo napačno klicati domačine v vojaško službo, kakor tudi to, da je kolonialni minister preveč zaupal domačinom in njihovim poglavarjem.

Ultimat Japonske Kitajski.

Amsterdam, 6. maja. (Kor. ur.) »Reuter« poroča 4. t. m. iz Tokia: Ministrski svet je zboroval, da se posvetuje o ultimatu Kitajski.

Tokio, 6. maja. (Kor. ur.) Reuter: Poroča se, da so se o japonskem ultimatu Kitajski obvestile velesile in jim je istočasno odposlala Japonska svoje opravičenje. V dobro poučenih krogih se trdi, da počaka Japonska z ultimatumom Kitajski toliko časa, dokler se ne pokaže, da so ostali diplomatični koraki neuspešni. Vsa zadeva se predloži danes v konferenci cesarju.

Tokio, 6. maja. (Kor. ur.) Uradni list objavlja danes cesarjevo povelje, ki razglaša na polotoku Quantung, južno od mandžurske železnice, oblegovalno stanje in postavo o vojaških rekvizicijah.

Haag, 6. maja. (K. u.) Japonski ultimat stavi rok 48 ur. Japonska javnost je mirna in ne veruje na vojsko.

London. 6. maja. (K. u.) »Times« poročajo iz Tokia dne 3. t. m.: Kitajski odgovor na japonske zahteve izključuje nadaljna pogajanja. Kitajska je odklonila nekaj zahtev in naravnost izziva. Odkar je Japonska znižala svoje zahteve, je Kitajska manj spravljiva kakor prej, ko je Japonska več zahtevala.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Nadaljni uspehi pri Ypernu. — Nad 2000 Francozov ujetih v gozdu Ailly.

Berlin, 6. maja. Veliki glavni stan: Skoro na celi fronti so se vršili siloviti artiljerijski boji.

Pri Ypernu smo dalje napredovali, tako z zavzetjem Ferme van Beulle in ob železnici Mezines—Ypern. Ujeli smo nekaj sto sovražnikov in zaplenili 15 strojnih pušk.

V gozdnem ozemlju zahodno od Combresa so pri nekem napadu padli v naše roke 4 častniki, 135 mož, 4 strojne puške in 1 metalec min.

Naš včerajšnji napad v gozdu Ailly je privedel do nameravanega uspeha. Sovražnika smo vrgli iz njegove postojanke. Več kot 2000 Francozov, med njimi 21 častnikov, 2 topa kakor tudi več strojnih pušk in metalcev min je postalo naš plen. Tudi krvave francoske izgube so bile zelo težke.

Severno od Flirey-a in pri Croix des Carmes je sovražnik napadel. Severno od prvega imenovanega kraja je na eni točki prodrl do našega jarka. Za mal del se še bojuje. Na vseh ostalih točkah smo vrgli Francoze nazaj.

V Vogezih smo zavrnili napad na našo postojanko severno od Steinabrücka.

Najvišje vodstvo armade.

Francosko uradno poročilo.

Torek, 4. maja ob 11. uri zvečer:

Naše napredovanje v okolici Steenstrate v Belgiji se nadaljuje. V Champagni so Nemci pri Beausejourju trikrat zapovrstjo napadli, a smo jih zavrnili z občutnimi izgubami. V Argonih smo prodirali pri La Bagatelle. Na pobočju smo našli mnogo mrličev iz bojev prvega maja. Z novim napadom smo razširili svoje osvojitve v gozdu Le Pretre.

Poročilo maršala Frencha.

London, 6. maja. (Kor. ur.) Vojni maršal French poroča: Splošno stanje neizpremenjeno. Pri višini 60, kjer se je sovražnik ustalil s strupenimi plini, se bije boj. Slab napad vzhodno od Yperna, kjer niso uporabljali strupenih plinov, se je z lahkoto odbil. Naša artiljerija je zadala sovražniku težke izgube. Nemci so razstrelili pri Givenchy neko mino. Plini so zastrupili štiri može.

Bombardiranje Veurneja.

»Köln. Ztg.« poroča iz Dünkirchna: Po Dünkirchnu je prišel na vrsto Veurne ter je bombardiranje tega mesta povzročilo znatno škodo. Dva nemška letalca sta podpirala topništvo s tem, da sta dajala znamenja, v katero smer naj se strelja.

Novi nemški uspeh pri Ypernu.

Amsterdam, 6. maja. »Telegraaf« poroča, da so priborili Nemci v smeri proti Ypernu nove uspehe in stoje že pred utrdbami.

Pri obstreljevanju Yperna

je bilo ubitih približno 300 meščanov.

Splošna vojaška dolžnost na Angleškem.

Kodanj, 6. maja. Iz Londona se poroča: Angleško vojno ministrstvo je pri društvu usnjarjev vprašalo, če so pričeli ženske izobraževati v usnjarstvu, ker najbrže v treh mesecih vse za orožje sposobne može pritegnejo v vojaško službo. Tvorničarji usnja si niso na jasnem, če se ne namerava uvesti splošna vojaška dolžnost.

Francoskim ženam alkohol prepovedan.

Pariz, 6. maja. »Temps« poroča, da je prefekt departementa Sarthe izdal na župane razglas, ki najstrožje prepoveduje prodajo alkohola ženam vpoklicanega moštva.

Vsaka gostilna, kjer se bo točil alkohol ženam vojakov, bo za dobo vojske zaprta, vsaki vojaški ženi, ki kupi alkohol, bo odvzeta državna podpora.

Proti francoski republiki.

Rim, 6. maja. V »Concordiji« piše njen pariški sotrudnik: Število pristašev monarhije se silovito množi. Sovražnikov republike je vedno več. Poincarejev ugled je zelo padel. Vse je navdušeno za belgijskega kralja Alberta. Nizozemcev in Švicarjev pa Francozi ne marajo.

Velikanske pošiljatve iz Amerike trosporazumu.
Vojni dobavitelj naših sovražnikov.

New-York, 5. maja. Jeklena družba Lackawanna je s trosporazumom sklenila pogodbo, da odpošlje 50.000 ton šrapnelov in sicer se ukrca na ladje skozi deset dni vsak dan po 5000 ton E. W. Bliss Co. izdela dnevno 30.000 šrapnelov. Velika Britanija je naročila pri United States Cartridge Co 600 milijonov patron, pri Canadian Car and Foundry Co pa topniške krogle v znesku 80 milijonov dolarjev. Tudi American Locomotive Co je sklenila pogodbo za več milijonov za izdelavo vojnega materijala. Vsled vojni naročil je čisti dobiček Crucible Steel Co znašal meseca decembra 40.000 dolarjev, v marcu pa je narasel že na 250.000 dolarjev.

Na morju.

PREKINJENA ZVEZA MED NEW-YORKOM IN ANGLIJO.

Pariz, 6. maja. (K. u.) »L'Information« poroča iz Newyorka: Parnik Magnefic, ki je nameraval odpluti na Angleško, so iz neznanih vzrokov zadržali. Pred soboto se ne odpelje noben parnik iz New Yorka na Angleško.

POTOPLJENA PARNIKA.

London, 6. maja. (Kor. ur.) Neki nemški podmorski čoln je potopil na Severnem morju ribiški parnik »Stratten«.

Kodanj, 6. maja. V sredo zvečer se je potopil parnik Cathey. Ne vé se še, če je parnik zavozil na kako mino ali je pa bil torpediran. Moštvo so rešili.

NOVA VELIKA RUSKA BOJNA LADJA.

Bukarešt, 6. maja. Glasom vesti iz Carigrada grade v neki ruski črnomorski luki novo veliko bojno ladjo: »Carica Marija«. Ladjo bodo baje opremili s topovi nove vrste, ki posebno daleč neso in so določeni za obstreljevanje Bospora.

Razna poročila.

LETOŠNJE NOBELOVO MIROVNO DARILO SE PRISODI SV. OČETU.

Berlin, 6. maja. (Kor. ur.) »Lokalanzeigerju« brzojavljajo iz Kodanja, da se prisodi letos Nobelovo mirovno darilo papežu Benediktu XV.

40 NEMŠKIH KRAJNIH IMEN PORUSENIH.

Pariz, 6. maja. »Temps« poroča iz Petrograda: V okraju Odesa so porusili 40 nemških krajnih imen.

Dnevne novice.

+ **Drugo avstrijsko vojno posojilo.** Kakor je razvidno iz inseratnega dela današnje številke, je ravnokar razpisano drugo avstrijsko vojno posojilo, kateremu se obeta lep uspeh. S severnega bojišča dohajajo poročila o znameniti zmagi obeh zavezniških armad, ki bode odločilno vplivala na nadaljni potek vojne, v domovini naj se pa sedaj ta zmaga dopolni s tem, da se čim največ podpiše vojnega posojila in tako omogoči državi, da vodi vsiljeni ji boj do zmagovitega konca. Enako kot v novembru 1914 so tudi sedaj izdane 5½%-ne državne zakladnice, pri katerih je na izraženo željo rok dospelosti določen na 10 let. — Kurz znaša 95.25%, tako da nosi vplačani kapital letno 6.23%. — Kakor pri prvem zajmu tudi pri drugem ni omejena vsota in ravno to naj bode bodrilo, da podpis posojila čim sijajneje izpade. Podpisovanje vojnega posojila je domoljubna dolžnost vsakogar, ki poseduje količkaj lastnega premoženja in vsaka, tudi najmanjša vsota pripomore k večjemu uspehu. Zato pa veljaj za prihodnje tedne klic: »Podpisujte vojno posojilo!«

+ **O še neobdelanih zemljiščih.** Po ukazu c. kr. poljedelskega ministrstva, izdanem sporazumno z ministrstvom za notranje zadeve in s pravosodnim ministrstvom dne 3. marca t. l., drž. zak. št. 55, ima občina pravico vsa neobdelana zemljišča v svojem okolišu, ki so za obdelavo pripravna, pa na njih lastnik ali druge v to upravičene osebe do 15. aprila ne opravijo pripravljalnih del za pomladansko setev, sama posejati in posaditi. Ako občina do 23. aprila leta 1915 tega ne stori, sme c. kr. okrajno glavarstvo sosednim občinam ali tretjim osebam dovoliti, da ta zemljišča obdelajo. Najdalje do 25. aprila mora vsaka občina predložiti c. kr. okrajnemu glavarstvu seznamek vseh še nepojasnjenih zemljišč. Neobdelano sme ostati le ono za obdelavo pripravno zemljišče, katero je lastnik do 31. marca naznanil pri c. kr. okr. glavarstvu, da ga misli zazidati ali porabiti v kak drug namen, ki obdelavo izključuje in je zato od c. kr. okr. glavarstva dobil tudi dovoljenje. Ta določba se povsod ne more vporabiti, ker se v mnogih krajih radi klimatičnih razmer vrše priprave za saditev koruze, fižola in zlasti zelja šele proti koncu meseca aprila in v prvi polovici meseca maja. Če bi se torej ta ukaz izvrševal natančno po besedah, bi lahko nastale mnoge neprilike, in to je dalo glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani povod, da je vlado naprosil, naj bi občine ne bile vezane na določilo § 1. omenjenega ukaza, če posestnik verjetno le pri županstvu izkaže, da bo zemljišče še to pomlad vporabil za tak sadež, ki po svoji naravi zahteva poznejšo saditev, oziroma setev. C. kr. poljedelsko ministrstvo je temu predlogu pritrdilo ter je vsled tega c. kr. deželna vlada vsem okrajnim glavarstvom na Kranjskem naročila, da postopajo po smislu predloga glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe. Če torej radi vremenskih razmer ni mogoče zemljišča obdelati tako pravočasno, kakor je predpisano v § 1. navedenega poljedelskega ministrstva, naj se dotični posestniki edino le pri županstvu izkažejo, da bodo zemljišča pozneje vendar pa še to pomlad obdelali.

+ **Duhovni svetnik č. gosp. Alojzij Haubenreich.** V četrtek dne 6. maja je nenadoma umrl v Mariboru č. gosp. Alojzij Haubenreich, duhovni svetnik lavantinske škofije. Pogreb se vrši v soboto dne 8. maja popoldne. Rajni je že delj časa bolehal. Svoj čas je bil č. g. Haubenreich urednik »Südstreirische Presse«. Svetila blagemu pokojniku večna luč!

+ **Duhovniške vesti iz lavantinske škofije.** Župnijski izpit so te dni napravili naslednji čč. gg. kaplani: Anton Bukovšek iz Prihove pri Konjicah; Miha Kos iz Dobrne; Anton Kuhar z Ljubnega v Savinjski dolini; Ivan Razbornik iz Jarenine in Ivan Vedečnik iz Vitanja. — Ker je stopil vlč. g. Jožef Cerjak, župnik v Rajhenburgu ob Savi, v stalni pokoj (radi hude bolezni), je župnija Rajhenburg razpisana do 10. junija t. l. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Jakob Bohak od Sv. Petra v Gornji Radgoni, v Gornjigrad; Blaž Berdnik iz Starega trga pri Slov. Gradcu, na Vransko; Jakob Rabuza iz Gornjegagrada v Stari trg pri Slov. Gradcu.

— **5,000.000 vojnega posojila** je podpisal knez Schwarzenberg.

— **Visok obisk.** Dne 1. maja so se z avtomobilom pripeljali v Toplice Nj. ekscelenci baron in baronica Schwarz ter c. kr. dvorni svetnik in sanitetni referent dr. Zupanc. Visoki gostje so bili sprejeti od gozdarskega mojstra g. pl. Zhuberja in zdravnika dr. Konvalinke; povabljen je bil tudi mil. g. prošt dr. Elbert. Ogledali so vojaško bolnico in zdravstveno hišo gosp. kneza Auersperga, kjer se zdravijo častniki in vojaki na knezove stroške; postrežba je jako dobra. Nj. ekscelenca je vojake obdarovala s smodkami. Popoldne se je peljalo v Novo mesto, kjer je gospod dvorni svetnik nadzoroval bolnico cesarice Elizabete, kamor je poslala g. baronica tudi smodke za vojake. Obiskali so še g. c. kr. vladnega svetnika, njegovo soprogo in g. prošta in ob 6. zvečer so se vrnili popolnoma zadovoljni z nadzorovanjem v Ljubljano.

— **Imenovanja med mornariško duhovščino.** Mornariški župnik Ivan Koršič, solkanski rojak je imenovan superiorjem mornariške duhovščine, a mornariški kurat Anton Jarc, župnikom mornariške bolnišnice v Pulju.

— **Vodstvo hrvaškega kralj. gledališča v Zagrebu** je vsemu svojemu osobju odpovedalo na tri mesece.

— **Slovenski vojak umrl na Dunaju.** Dne 2. maja t. l. so pokopali na Dunaju 22letnega Franca Becele iz Gornjega vrha, občine Št. Peter pri Novem mestu. Pokojni je služil pri topničarjih. Zadel ga je šrapnel. Razmesarilo ga je zelo. Umrl je v cesarja Franc Jožefovi bolnišnici na Dunaju. Za starše je udarec tem občutnejši, ker so z njim izgubili edinega otroka.

— **Nesreča. — Mrlič pod vozom.** Štirinajstletni Peter Bohinjec iz Leš je 4. maja peljal z volom voz listja proti domu. Starejša in močnejša sestra mu je hotela pomagati pri opiranju, pa jo je spravil domov, da bi prej živini pokladla. Ko je bil sam, se je težki voz prekucnil nanj in ga usmrtil. Prišel je mimo enajstletni bratranec. Spregel je vola ter privezal k bližnjemu drevesu. Da je kdo pod vozom, ni vedel. Ko je prišel mimo stric, je mislil, da je voznik sam vola privezal in šel klicat pomoči za dvignjenje voza. Poskušal je voz dvigniti; pa ni mogel. Ko so mu prišli pomagat še drugi, je našel mrliča pod njim. Ko ga je mati, ki ima oba ostala sina v vojskinem ognju, dobila domov je omedlela. Sestre tudi ni bilo mogoče utolažiti. Pokojnik je brat jurista Jožefa Bohinjec, ki je rezervni častnik, na severnem bojišču.

— **Predavanja.** Vinarski nadzornik g. B. Skalicky je preteklo nedeljo predaval v Št. Petru pri Novem Mestu o tem, kako je treba škropiti trte, da izhajamo z galico in z drugimi nadomestilnimi sredstvi. Udeležba je bila obilna, tudi od strani gospodinj, ki morajo letos pri tem delu moške nadomestiti. Enaka predavanja se vrše v nedeljo dne 9. t. m. zjutraj po prvi sv. maši v Metliki in popoldne ob 3. uri v Semiču. Na praznik, v četrtek 13. t. m. ob 3. uri popoldne predava g. vinarski nadzornik enako v Stopičah, v nedeljo dne 16. t. m. zjutraj po sv. maši v Sv. Križu pri Kostanjevici in popoldne ob 3. uri v Št. Jerneju. Daljša predavanja še slede. Z ozirom na veliko važnost škropljenja za obstanek vinogradov je želeti, da se teh predavanj vinogradniki v obilnem številu udeležujejo.

— **Požar v Zg. Tuhinju.** Iz Zg. Tuhinja nam poročajo: Iz neznanega vzroka je 4. t. m. ob 9. uri zvečer začela goreti lesena s slamo krita hiša Jožefa Tavšloka na Lazih pri Zg. Tuhinju. Ogenj je izbruhnil tako nanagloma, da sta se posestnik in njegova žena, ki sta že spala, komaj rešila v sami spodnji obleki. Zgorela je vsa obleka, pohištvo in denar, ki ga je prav ta dan dobil za podporo za sina pri vojakih. Zadušili sta se tudi 2 kravi. Veter je nesel iskre na slamnate strehe po vasi, in prav velika sreča je, da ni pogorela cela vas.

— **Ali se ranjenemu sovražniku sme nuditi pomoč?** V soboto se je vršila pred zagrebškim domobranskim divizijskim sodiščem zanimiva razprava, ker je šlo za vprašanje, ali je dovoljeno ranjencem sovražnika nuditi pomoč? Obtožena sta bila Štefan Vučinović in Gjoko Pandurović zločina proti vojni sili države, storjenega s tem, da sta, ko se je srbska vojska nahajala v njuni vasi, nekemu srbskemu ranjencu poskrbela perila in kave. Po dovršenem dokazilnem postopanju je sodišče izreklo razsodbo, **da se na ranjenem vojaku, pa tudi če je sovražnik, ne more storiti omenjeni zločin, in je torej oba obtoženca rešilo obtožbe.**

— **Izkaznice za prebivanje v Pulju.** Pred nekaj meseci izdane izkaznice za prebivanje v Pulju so potekle. Nove izkaznice se bodo dajale samo onim, ki morajo vsled svojega poklica ostati v mestu in onim, ki morejo dokazati, da imajo hrane in kurjave dovolj za šest mesecev.

— **Hrvatski minister grof Pejačević.** Minister za Hrvaško grof Božidar Pejačević, ki je, kakor je znano, interniran na Francoskem, je brzojavno naznanil svojemu sinu Marku v Budimpešti in prav tako tudi drugemu sinu Elemerju v Rimu, da so ga odpravili v veliko bolnišnico v Orleans, kjer ga bodo operirali na ledvicah. To vest so sporočili tudi ministrskemu predsedniku grofu Tiszi.

— **Samoumor ruskega ujetnika.** Včeraj dopoldne se je vrgel pod tovorni vlak v Zalogu ruski ujetnik Sergej Komsibin, desetnik ruskega pešpolka št. 146. Bil je takoj mrtev.

— **Pogrešan tržaški magistratni uradnik.** V uradnem »Osservatore« pozivlja tržaški magistrat magistratnega uradnika Kristijana Mauronerja, naj se predstavi v teku 3 dni v smislu § 33 službene pragmatike za magistratne uradnike.

— **Tudi vrvi se podraže.** Dunajski vrvarji so sklenili, da podraže vrvi.

— **Prijave za novo vojno posojilo** sprejema tudi podružnica c. kr. priv. splošne prometne banke v Ljubljani. Več v današnjem oglasu.

+ **Legar.** C. kr. korespondenčni urad poroča: Od 25. aprila do 1. majnika 1915 je obolelo na pisanem legarju v Galiciji in v Bukovini 165 oseb. V ostalih avstrijskih deželah je obolelo na pisanem legarju 5 oseb civilistov in 145 oseb v bolnišnicah in v koncentrijskih taborih.

— **Vojna pošta.** C. kr. kor. urad poroča med drugim iz vojnega poštnega urada, da so neki dan prešteli vsa vojnim poštam došla pisma. Našteli so jih 1,853.820. Marca je bilo po poštnih nakaznicah nakazanih 13,643.932 kron. O božiču je došlo dva in pol milijona vojnih pošiljatev.

— **Kdo draži živila.** V Znojmu je bila ob zadnjem tržnem dnevu prodana neka stara, živa gos za 20 kron, ne da bi bila posebno dobra. Gospodinja, ki jo je kupila, nosi »znano« ime.

— **Iz ruskega ujetništva** se je oglasil rezervni poročnik dr. Jožef Zdolšek, ki je bil v Przemyslu. Interniran je v Astrahanu ob Kaspiškem morju.

Za brezposlene skrbi tržaški magistrat na ta način, da jim daje zaslužek pri cestnih in drugih težaških delih, ki jih opravlja občina. Prošli teden je dobilo tako 1019 delavcev zaslužek.

Ljubljanske novice.

lj **Kje čitaš zvečer lahko najnovejše uradne brzojavke z bojišč?** Najnovejše uradne brzojavke z bojišč se pokažejo odslej vsak dan pri zadnji večerni predstavi na projekcijski steni v »Kino Central« v deželnem gledališču.

lj **Pogreb štirih v Ljubljani umrlih vojakov.** Umrli so v Ljubljani lovec Dolar Franc, prostak Osonše Gregor 17. pp, Hribar Gregor, dom. pp. 27, Bertolo Angelo, pešpolk 97. Pogreb bo jutri ob 1. uri popoldne iz deželne bolnišnice.

lj **Sijajen uspeh** je imela c. kr. I. državna gimnazija z nabiranjem kovin v vojne namene, kajti nabrala je 18 velikih zabojev različnih, deloma tudi dragocenih daril. Dijaštvo se je z vso vnemao poprijelo tega velepatrijotskega posla in je doseglo naravnost nepričakovane uspehe. Darovi, ki tehtajo nekako 4000 kg, so se izročili svojemu namenu. Ti obilni darovi so pa tudi živ dokaz patrijotskega navdušenja našega občinstva, ki ima za domovino vedno odprto srce in odprte roke in ki se ne straši nobenih žrtev za splošno blaginjo.

lj **Specijelni večer v »Kino Central«.** Ravnateljstvo »Kino Central« v deželnem gledališču bo odslej vsak petek priredilo specijelni večer z bogatim in zanimivim sporedom, ki se bo predvajal samo ta dan. Prvi tak večer je danes. Med vsemi točkami se odlikuje drama »Brez krivde«, ki je povzeta iz modernega življenja. Poleg te točke ima spored krasen naravni posnetek »Eva v rožnem vrtu«, dve komični sliki in najnovejše kinematografične posnetke z bojišč. Predstave so ob 4., 6. in ½9. Poudarjati moramo, da so slike ,predvajane v »Kino Central«, sedaj do skrajnosti ostre, svetle in popolnoma mirne. Jutri v soboto nov zanimiv spored.

lj **Osobje tvrdke Samassa** ima prihodnjo nedeljo, 8. maja, sv. mašo na Rožniku ob 8. uri zjutraj.

lj **Iz ruskega ujetništva** se je oglasil Franc Krašna, čuvaj tobačne tovarne. Nahaja se v Taškendu. Zadnjikrat je pisal 1. novembra.

lj **Na tukajšnji semenj** so v sredo prignali 1801 glavo, in sicer 244 konj, 503 vole, 140 krav, 20 telet in 894 prašičev za rejo. Kupčija je bila prav živahna.

lj **Nesreča v tobačni tovarni.** Minuli teden je v tobačni tovarni stroj zmečkal na levi roki delavki Jerici Jeralovi dva prsta. Poškodovanka je ostala v domači oskrbi.

lj **Prijet celjski tat.** Dne 2. t. mes. so aretirali v Ljubljani 16letnega slugo Maksa Jelena, ki je celjskemu zdravniku dr. Rieblu ukradel 1600 kron in pobegnil.

UŠEL JE KANARČEK

iz hiše na Sv. Petra cesti št. 47. Kdor ga dobi, naj ga tam odda.

Vojaške zadeve.

Za poročnike v rezervi so imenovani praporščaki (kadeti) v rezervi: Volčič Ivan, 2. bos.-herc. p.; Šimnic Konrad, 17. pp.; Mayer Josip, 87. pp.; Bitenc Josip, 77. pp.; Michl Ivan, 87. pp.; Piechiolutto Anton, 87. pp.; Tekusch Feliks, 87. pp.; Haack Anton, 17. pp.; Schmid Leopold, 87. pp.; Mirnik Franc, 77. pp.; Rüll Jurij, 87. pp.; Wanko Ivan, 17. pp.; Miklič Milan, 92. pp.; Iremec Mehlior, avtom. odd.; Holeček Anton, 97. pp.; Petriček Ervin, 77. pp.;Kosovel Daks, 47. pp.; Miloch Ivan, 97. pp.; Seravallo Edmund, 97. pp.; Jankovič Franc, 17. pp.; Lah Andrej, 97. pp.; Goli Ludvik, 97. pp.; Šinkovec Viktor, 2. bos.-herc. p.; Gerste Viljem, 97. pp.; Wolf Karel, 97. pp.; Machaček Vlastimil, 87. pp.; Jettel Ludvik, 97. pp.; Soss Karel, 27. pp.; Drexler Albert, 17. pp.; Schippinger David, 7. pp.; Ottitsch Franc, 97. pp.; Izop Ivan, 7. pp.; Seles Josip, 47. pp.; Lavrič Rudolf, 47. pp.; Hrašovec Ivan, 27. pp.; Badalič Josip, 87. pp.; Strametz Andrej in Prettner Leopold, oba pri 17. pp.; Bosnič Anton, 97. pp.; Kollaritsch Karel, 3. pion. bat.; Faxenbacher Aleksander, 17. pp.; Kolenc Vinko, 27. pp.; Kelovič Ivan, 70. pp.; Pečnik Franc, Lederhas Rajmund in Lorger Viktor, vsi trije pri 27. pp.; Lihr Miroslav 17. pp.; Petschnigg Rihard, 3. bos.-herc. p.; Vrečer Iv., 97. pp.; Kepic Anton, 79. pp.; Sirc Franc, 27. pp.; Schleich Edvard in Suher Edvin, oba pri 27. pp.; Rakel Josip, 77. pp. in Turk Štefan, 2. bos.-herc. p.

Ritmojster je postal nadporočnik grof Auersperg Adolf. Za nadporočnika je imenovan poročnik 2. drag. p. Glantchnig pl. Glanbrück August. Za nadporočnike so imenovani poročniki: Tomše pl. Savskidol, 2. težka havbična divizija; Stuhec Gustov, 4. polk. havb. p.; Likoser plem. Sprengbrück Josip, 6. težka havb. div.; Wolf Verner, 7. polj top. p. Za nadporočnike v rezervi so imenovani poročniki v rezervi: dr. iur. Luckmann Fric, 7. polj. top. p.; Ločniker Franc, 7. polj. top. p.; Pank Franc, 7. polj. top. p.; Dostal Viljem, 7. polj. top. p.; Smeritschnig Maks, 7. polj. top. p.; Fasching Franc, 7. polj. top. p.; Herbert vitez Wurzbach pl. Tannenberg, 7. polj. top. p.; Traxl Ervin, 7. polj. top. p.; Kubelka Emil, 8. polj. top. p.; Wirth Fric, 7. polj. top. p.; Kahl Anton, 8. polj. top. p.; Coglievina Marij, 8. polj. top. p.; Nefzer Alfred, 7. polj. top. p.; Berbuč Bogumil, 8. polj. top. p.; Hirsch Roman, 7. polj. top. p. in Kotnik Ignacij, 7. polj. top. p. Za poročnike v re-

zervi so imenovani praporščaki (kadeti) v rez.: Smereker Oskar, 11. polj. top. p.; Berlisg Josip, 13. polj. top. p.; dr. iur. Riha Albert, dr. iur. Franc Pavlin in Pelikan Pavel, vsi trije pri 7. polj. top. p.; Polednjak Karel, 14. polj. top. p.; Schaller Oton, 7. polj. top. p.; Tavčar Franc, 7. polj. top. p.; Weber Karel, 7. polj. top. p.; Joscht Valter, 40. polj. top. p.; Schuster Julij, 7. polj. top. p. Za nadporočnike v rezervi so imenovani poročniki v rez.: Šenk Franc, 2. trd. top. p.; Švab Ivan in Novak Ivan, oba pri 4. trd. top. p. Za poročnika je imenovan praporščak (kadet) v rez. Dekleva Vladimir, 4. trd. top. p. Za nadporočnika v rezervi je imenovan poročnik v rez. Rakovitsch Josip, 13. trenska div. Za nadporočnika proviantnega častnika je imenovan poročnik Klinc Anton, 22. lov. bat. Za poročnika prov. častnika je imenovan namestnik prov. častnika Jorde Emil, 17. pp. Za nadzdravnika v rez. sta imenovana asist. zdravnika v rez. dr. Virant Franc, 4. trd. top. p. in Crinis Rudolf, 47. pp. Za časa vojske aktiviran častnik nadporočnik Mahorčič Adolf. Za višjega zdravnika v rez. je imenovan asist. zdravnik dr. Josip Pogačnik.

Iz avstrijske vojne mornarice. Za admirala je imenovan viceadmiral Evgen vitez Chmelař. Za linijskega ladijskega zdravnika je imenovan fregatni zdravnik dr. Viktor Slamnik. Za mornariškega višjega komisarja 3. razreda je imenovan mornariški komisar 1. razr. Josip Achtschin.

Odlikovanja.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste za častnike je bil podeljen generalu konjenice nadvojvodi Josipu, poveljniku 7. armadnega zbora. Red železne krone 1. vrste z vojno dekoracijo je bil podeljen podmaršalu Josipu vitezu Krautwald pl. Annau. Vojaški zaslužni križec 3 .vrste z vojno dekoracijo so dobili: polkovnik 17. pp. Ivan Neubacher, major 17. pp. Jurij Pichler, nadporočnik 10. pp. Franc Gladnigg, polkovnik Franc Drennig in nadporočnik 3. gorskega top. p. Franc Pišler. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 9. pp. Emil Klun. Najvišje priznanje so dobili: stotnik 17. pp. Karel Gressel, stotnik 2. bos.-herc. p. Lenart del Cott, asist. zdravnik 2. drag. polka dr. Pavel Parma, poročnik 27. pp. Alf. Kovač, nadporočnik 17. pp. Franc Kral, nadporočnik 17. pp. Kurt Cichy, pri 9. lov. bat., nadporočnik 9. lov. bat. Pavel Sablatnigg in poročnik prav. častnik 22. lov. bat. Anton Klinc. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil praporščak 96. pp. Anton Mihelčič. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil poddesetnik 1. bos.-herc. p. Škulj Filip. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil stražni vodja bos.-herc. orožniškega zbora Josip Kožuh. Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil narednik Kollaritsch Josip in četovodja Zorec Ivan, oba pri 15. pion. bataljonu.

Varčna kuharica. Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915. M. R. Založila Katoliška Bukvarna. Cena 1 K 20 vin., v platno vezana 1 K 80 vin., po pošti 20 vin. več. — Knjiga ne bo služila samo ob času draginje, temveč bo tudi ob dobrih časih pot do blagostanja. Njene posebne vrline so označene v predgovoru, katerega naj pazno prečita vsaka gospodinja. Knjiga se ogiblje potrate in vpošteva povsod varčnost ter uči, kako si pomaga gospodinja s sredstvi, katera so vedno in povsod dobiti. Vsa navodila so pa večkrat preizkušena, sprejela so se samo jedila, ki se tudi glede okusa lahko postavijo na vsako imenitno mizo. — Zelo pregledno kazalo ob koncu knjige tu tudi pomaga takoj rešiti vprašanje, kaj boš danes ali jutri kuhala. S to knjigo v roki boš namreč znala postaviti na mizo tudi eno in isto živilo v najrazličnejših oblikah in si boš znala vedno pomagati z malimi sredstvi, da ne prideš nikdar v zadrego. Knjiga bo mnogo pripomogla k blagostanju slovenskega naroda.

✝

Globoko potrta naznanjava, da nama je po kratki zelo mučni bolezni umrla dne 5. maja naša ljubka

Anica

v nežni dobi 5 let. 999

Rakek, 5. maja 1915.

France in Anica Gornik.

Mesto vsacega posebnega obvestila.

Zahvala.

Povodom prebritke, nesrečno-usodne izgube našega iskreno ljubljenega, nenadomestljivega sina, gospoda

Ratislava Virant

c. in kr. praporščaka 27. pešpolka v Gradcu

izrekamo za vse nas tolažeče dokaze srčnega sočutja, kakor tudi prirediteljem častnega sprevoda ter vsem udeležencem našo globoko zahvalo.

Iz vsega srca se zahvaljujemo še posebej velerodnemu gospodu c. in kr. polkovniku gospodu Szubczakowskemu, dalje kompanijskemu poveljniku c. in kr. nadporočniku gosp. Salzerju, častitemu c. in kr. častniškemu zboru in vsemu c. in kr. moštvu garnizije, osobito prijateljem ranjkega, c. in kr. praporščakoma Rodetu in Stane Vidmarju, velecenjenima gospema Juhaczevi in Friedmanovi, kakor tudi vsem ljubeznjivim darovalcem prelepih vencev.

Ljubljana, dne 7. maja 1915.

Globoko žalujoča rodbina Virant.

Zahvala.

Za povodom težke in bridke izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, tasta in strica, gospoda

Štefana Nagy

nam izkazano tolažilno in ljubezni polno sočutje, za prekrasne darovane vence in šopke ter za zadnje čaščeče spremstvo izrekamo vsem našo najglobokejšo, toplo zahvalo.

V Ljubljani, dne 6. maja 1915. 1001

Globoko žalujoči ostali.

803

Ovčjo volno

vsake vrste, oprano in neoprano,

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini.

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

I. Grobelnik, Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Naročajte „Slovenca".

Odda se za avgustov termin

stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritiklin stranki brez otrok v Ilirski ulici št. 22., II. nadstr. Več pove: **Adolf Hauptmann, posestnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta.** 956

Včeraj dne 6. t. m. je izgubil nekdo znesek

400 kron.

Pošten najditelj se proti nagradi vljudno prosi, da prinese znesek v **kavarno »Kasino« pod L. S.**

VABILO

na

redni občni zbor

okrajne hranilnice in posojilnice v Idriji r. z. z n. z.

ki se vrši

dne 14. majnika 1915 ob 1. uri popold. v uradnih prostorih hranilničnih

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1914.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

V Idriji, dne 6. majnika 1915.

995 **Odbor.**

Elegantna stanovanja

obstoječa iz 5, 4 in 3 sob, kopalnice in z vsemi drugimi pritiklinami z električno razsvetljavo, ono iz 5 sob tudi s plinovo kuhinjo, na solnčni legi z lepim razgledom, se dajo takoj ali za pozneje **v najem.** Cene primerne.

Pritlično stanovanje

2 sobi, kuhinja in z drugimi pritiklinami se **da takoj ali pozneje v najem.** To stanovanje se vporabi lahko tudi za skladišče. 939

Naslov se izve v upravništvu tega lista.

Ovčjo volno

kupuje po najvišji ceni

V. ČRNILEC, Naklo pri Kranju, Gor.

Starinsko steklo

in

porcelan, kakor zlate in srebrne predmete, ter umetno zobovje se kupuje po najviši ceni. — Vpraša se pri vratarju hotela **„Slon"** in sicer dopoldne med 10—11 uro, in popoldan med 5—8 uro.

Št. 6. **RAZGLAS.** 911 3

Ker bo v četrtek dne 13. maja 1915 praznik Vnebohoda, naznanja podpisano načelstvo, da se bo vršil **običajni semenj** v **trgu Sodražica**

dan pozneje, to je dne 14. maja t. l.

Gospodarski odbor trga Sodražica,

dne 25. aprila 1915.

Štupica, t. č. načelnik.

Ivana Schiller

Kongresni trg št. 6

Naznanjam cenj. damam tu in na deželi preselitev modnega salona na Kongresni trg štev. 6, ter se tem potom najvdaneje priporočam za nadaljno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

IVANA SCHILLER.

Prijave na novo 5½% avstrijsko vojno posojilo

sprejema c. kr. priv. splošna prometna banka, podružnica v Ljubljani in da na subskribcijsko ceno ½% bonifikacije.

997

PROSPEKT.

Davka prosti 5½% avstrijski vojni zajem

iz leta 1915, ki zapade 1. maja 1925.

Objava.

Po cesarskem ukazu od 4. avgusta 1914. l., drž. zak. št. 202, o izvršitvi kreditnih operacij v svrho plačila stroškov za izvanredne vojaške priprave povodom vojskinih spletek izdaja c. kr. finančni minister davka prosti 5½%ni vojni zajem. Skupni iznos zajma se bo določil na podlagi uspeha, katera ga bo imela javna subskripcija.

Vrednostni papirji vojnega zajma se glase na imetnika in so izdani v kosih po 100, 200, 1000, 2000, in 10.000 K ter v kosih, ki stvarjajo večkratnik od 10.000 K. Datirani so kosi dne 1. maja 1915. l., imajo na sebi posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in so protipodpisani od predsednika in od enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku, bistveni obseg teksta pa je pridodan tudi v deželnih jezikih. Vrnitev vojnega zajma se bo vršila dne 1. maja 1925. l. C. kr. državna uprava pa si pridržuje pravico, da sme vrniti zajem tudi pred 1. dnem maja 1925. l. bodisi v celoti ali deloma. Prejšnja vrnitev pa je mogoča samo na podlagi predidoče najmanj trimesečne odpovedi. Ta odpoved se razglasi v uradni »Wiener Zeitung«.

Vojni zajem se obrestuje s 5½% na leto in sicer v polletnih obrokih 1. maja in 1. novembra vsacega leta po dospelosti. Vrednostni papirji imajo po 20 polletnih kuponov, kojih prvi zapade 1. dne novembra 1915. l. Plačilo obresti in vračilo vojnega zajma se vrši brez vsacega davčnega, pristojbinskega ali katerega drugega odbitka proti temu, da se dospeli obrestni kuponi oziroma zajemni papirji oddajo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju.

Radi zastare ugašajo tirjatve iz vojnega zajma, kar se tiče glavnice, v 30. letih in kar se tiče obresti, v 6. letih od dospelostnega roka.

Razpečavanje 5½% vojnega zajma ni podvrženo prometnemu davku od efektov.

Na Dunaju, dne 4. maja 1915. l.

C. kr. finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Z ozirom na predstoječi prospekt Njegove prevzvišenosti gospoda c. kr. finančnega ministra se razglašuje sledeče:

Subskripcija se začne 8. maja 1915. in se zaključi v soboto 29. maja 1915. ob 12. uri opoldne.

Podpisovanja sprejemajo sledeča mesta:

poštno-hranilnični urad na Dunaju in vse njegove biralnice (c. kr. poštni uradi), vse **državne blagajne in davčni uradi, avstro-ogrska banka** glavni zavod na Dunaju in njene podružnice v Avstriji, v Bosni in Hercegovini, dalje:

Anglo-avstr. banka Dunaj,
Dunajsko bančno društvo, Dunaj,
C. kr. priv. spl. avstr. zemljiško-kreditni zavod, Dunaj,
C. kr. priv. avstr. kreditni zavod za trgovino in obrt, Dunaj,
Splošna depozitna banka, Dunaj,
Nižje-avstr. eskomptna družba, Dunaj,
C. kr. priv. banka avstr. dežel, Dunaj,
Banka S. M. pl. Rotschild, Dunaj,
Union-banka, Dunaj,
Jadranska banka, Trst,
C. kr. priv. splošna prometna banka, Dunaj,
Banca Commerciale Triestina, Trst,
Banka za Gornjo Avstrijo in Solnograško, Linec,
C. kr. priv. bančna in menjalnična deln. družba „Merkur“, Dunaj,
Bieliško-Bialska eskomptna in menjalniška banka, Bielic,
Češka eskomptna banka, Praga,
Češka industrijska banka, Praga,
C. kr. priv. češka Union-banka, Praga,
Gališka banka za trgovino in obrt, Krakov,
Industrijalna banka za kraljestvo Galicijo in Vladimirijo z veliko vojvodino Krakov,
Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana,
Deželna banka kraljestva češkega, Praga,
Deželna banka kraljestva Galicije in Vladimirije, z veliko vojvodino Krakov,
C. kr. priv. moravska eskomptna banka, Brno,
Moravsko-Ostrovska trgovska in obrtna banka, Moravska Ostrova,
Avstr. industrijska in trgovska banka, Dunaj,
C. kr. priv. štajerska eskomptna banka, Gradec,
Osrednja banka čeških hranilnic, Praga,
Dunajska lombardna in eskomptna banka, Dunaj,
Osrednja banka nemških hranilnic, Praga,
Živnostenska banka, Praga in pri njih podružnicah ob uradnih urah, običajnih pri vsaki posredovalnici.

Podpisovanja se mogo vršiti tudi s pomočjo drugih avstr. bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov in zaseb. bankirjev.

Za podpisovanje veljajo naslednja določila:

1. Podpisovalna cena je določena s 95·25% dodavši 5½% obresti od kosa za čas od 1. maja 1915. l. do dneva, ko se papirji prevzamejo.

2. Podpisovanje se vrši na temelju zglasilnega obrazca, ki je izdan v ta namen. Daljnji potrebni obrazci se dobe brezplačno pri predoznačenih mestih. Subskripcija je mogoča tudi pismeno in sicer v tej obliki:

»Na podlagi razglašenih prijavnih pogojev se naročujem na Nom. K .... 5½%nega avstrijskega vojnega zajma od l. 1915, ter se zavezujem glede sprejetja in plačila v smislu dodelitve. Obenem vplačani znesek K .....

Vsaki subskripcijski posredovalnici je pridržano poverilo, da določi po svojem prevdarku visokost zneska vsake posamezne dodelitve.

3. Dodelitev se izvrši čimpreje mogoče po končani subskripciji in se znamovalci o tem obveste.

4. Nabavna cena je pri subskripciji zneskov do K 200·— plačati v polnem iznosu takoj pri prijavi. Ako znaša subskribirani znesek več kot K 200·—, je plačati 10% takoj pri prijavi, 26. junija in 27. julija vsakokrat po 25%, 27. avgusta 20% in dne 24. septembra 1915 ostanek do polne vsote.

5. Priglasila na gotove oddelke posojila se morejo vpoštevati le v toliko, kolikor se more po mnenju posredovalnice spraviti v sklad z interesi drugih znamovalcev.

6. Zadolžnice se morajo dvigniti pri onih mestih, kjer je bila izvršena subskripcija.

7. Do tedaj, da se izdelajo prave obveznice, prejmo znamovalci interimske liste, kateri se jim brezplačno zamenjajo proti definitivnim pri onih mestih, kjer so prejeli interimske liste.

Za subskripcijo pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaju in pri zbiralnicah (c. kr. poštnih uradih) pooblaščenih v ta namen, veljajo posebna določila, ki so bila izdana od c. kr. poštno-hranilničnega urada.

Avstro-ogrska banka in blagajnica za vojna posojila (Kriegsdarlehenskasse) dajejo proti temu, da se položé zadolžnice, oziroma začasni listi vojnega zajma kakor ročna zastava, posojila po obrestni meri, ki je znižana za ½ procenta, namreč po vsakokratni oficijalni eskomptni obrestni meri. Ta udobna obrestna mera ostane pa le začasno v veljavi, toda najmanj do 24. sept. 1916.

Omenjena dva zavoda delita posojila po vsakokratni oficijelni eskomptni obrestni meri tudi na druge pripravne vrednostne papirje, ako je posojilo namenjeno za vplačilo zneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega povabila.

Za podaljšana posojila take vrste se enako dovolijo ugodnosti znižane obrestne mere in sicer najmanj do 24. septembra 1916.

Na zahtevo se pa pri dovoljenih posojilih, kojih vplačilni roki ne segajo dalje nego do gori omenjenih terminov, mesto vsakokratne eskomptne obrestne mere zagotovi stalna obrestna mera letnih 5%.

Vojno-posojilna blagajna je na podlagi § 6, točka 3, cesarske naredbe od dne 19. septembra 1914, drž. zak. št. 248 pooblaščena, da s polnim vpoštevanjem v omenjeni cesarski naredbi se nahajajočih poslovnih načel dovoljuje posojila tudi proti zastavi takih hipotekarnih terjatev, ki nudijo postavno varnost (§ 1374 spl. mešč. zak.).

Temeljem izdanih cesarskih naredb o ukinjenju zasebnopravnih denarnih tirjatev se morejo zneski, izhajajoči od vlog na tekoče račune, iz vlog proti blagajniškim listom in na vložne knjižice neomejeno dvigniti pri vseh kreditnih zavodih, ako se jih namerava porabiti za vplačila na vojno posojilo. — Izmed kreditnih zavodov so izvzeti samo oni v Galiciji in Bukovini.

Na Dunaju, meseca maja 1915. l.

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Tisk: »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: **Jožef Gostinčar**, državni poslanec.